

HS138 - HUMAN-SCALE

MÁSODIK ZSÚRIFORDULÓBA
JUTOTT TERV

PROJECT OF THE SECOND
JURY ROUND

TÓTH ZSUZSANNA (ÉPÍTÉSZ),
HORVÁTH CSABA (ÉPÍTÉSZ), HOFFMAN
TAMÁS (ÉPÍTÉSZ)
BUDAPEST, MAGYARORSZÁG

A VÁROSKÖZPONT HIÁNYA

Ugyan Ajka története hosszú évszázadokra nyúlik vissza, és már ötven éve gazdag iparral rendelkező város, ennek ellenére nem alakult ki egy igazi városközpontja. A változás, mely a kis mezőgazdasági településből helyi szinten hatalmas ipari várost formált az ötvenes években, rendkívül gyorsan zajlott le.

A többnyire mezőgazdaságból érkezett lakók egyszerre csöppentek a szocialista munkás életbe, a kényelmes, 5-10 emeletes lakóépületekbe, melyeket hatalmas zöld parkok öveztek. A kész építészeti koncepció nem hagyott lehetőséget sem saját szociális identitásuknak, sem saját jellemző közösségi tereiknek kialakítására. Míg a lakóházakat és közvetlen környéküket láthatóan birtokba vették, használták és folyamatosan változtatták lakóik, a városközpontban lévő közösségi területekkel nem tudtak mit kezdeni, így azok jellegtelenek maradtak.

VÁROSKÖZPONT ÉPÜLETEINEK MÉRETE ÉS MINŐSÉGE

Az épületek, melyeknek nagy része a

hetvenes és a nyolcvanas években született, nagyon különböző építészeti minőségeket mutatnak, néhány közülük azonban egészen kiemelkedő. Mégis valamennyi magán viseli a szocialista design optimista leheletét. Sajnos szinte egyik épület, még az amúgy jól működők, sem alakítanak ki kapcsolatot egymással és távolabbi környezetükkel.

A házak területe és magassága is követi a klasszikus „modern város” elveit, egy- vagy kétszintes tömör épületek a magas lakóházak között.

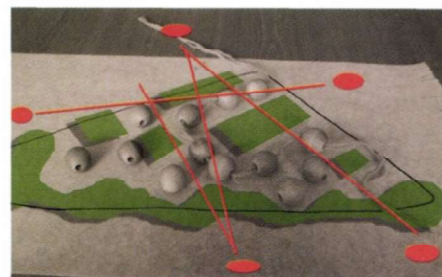
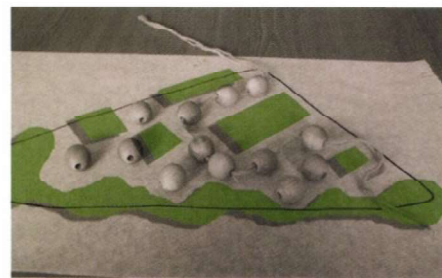
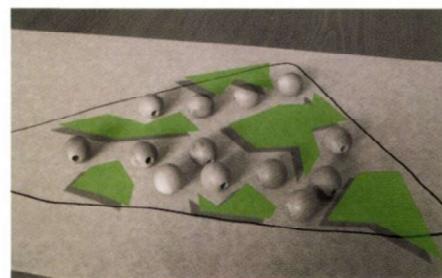
Mindezek mellett a legnagyobb probléma azonban az, hogy a városközpont épületei hátukkal fordulnak a legértékesebb terek felé.

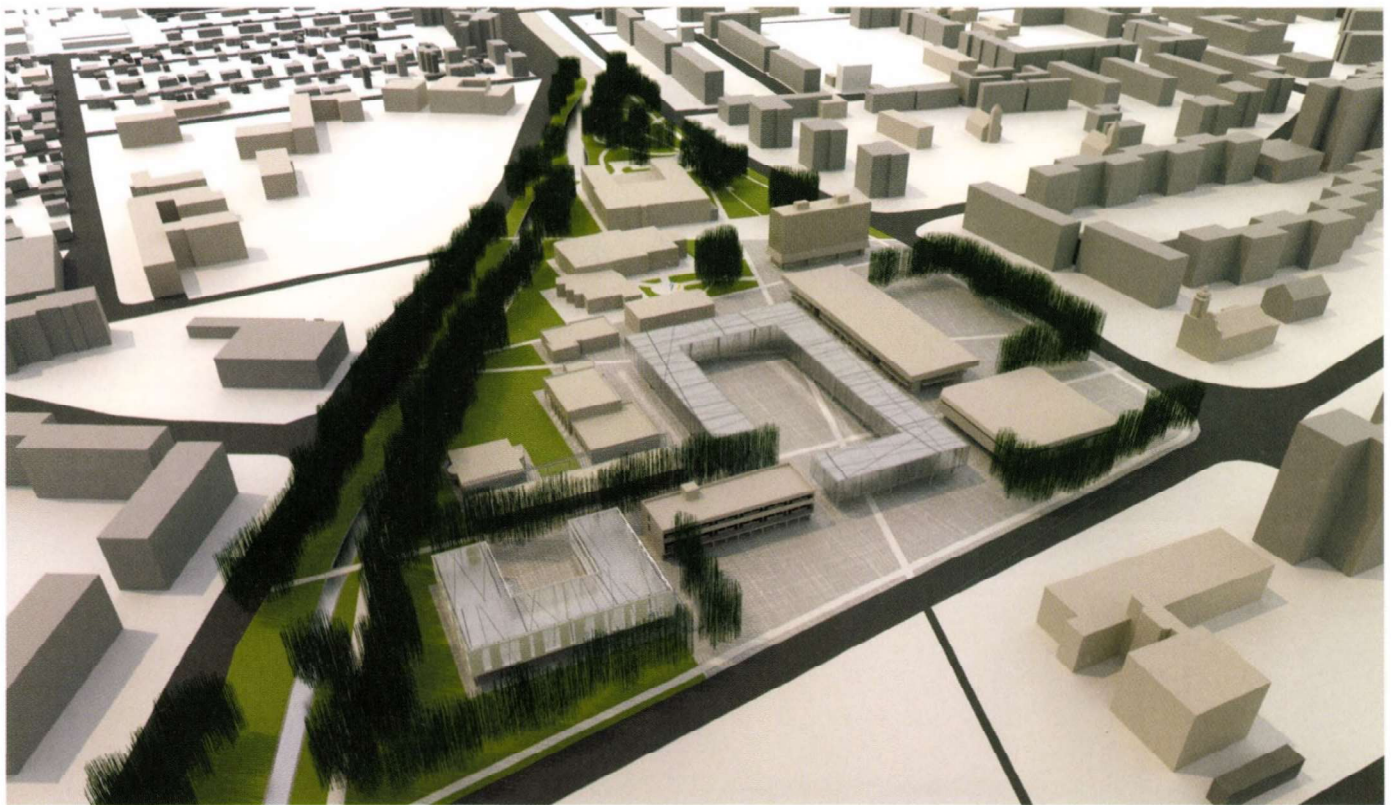
A MEGLÉVŐ VÁROSI TÉR

Az épületek nem hoznak létre egy térbeli rendet. Nehéz tájékozódni, és a sok hátsó homlokzat szinte teljesen elzárja a tereket.

Az embernek úton-útfélen az az érzése, hogy eltévedt. Ez azonban nemcsak a látogatónak kellemetlen, hanem az üzletek minőségére is hatással van, melyek inkább faluszéli szatócsboltra-, emlékeztetnek.

Célunk az, hogy az építészeti tömegek és terek közötti - függőleges és vízszintes

ZSUZSANNA TOTH (ARCHITECT),
CSABA HORVATH (ARCHITECT), TAMAS
HOFFMAN (ARCHITECT)
HUNGARY, BUDAPEST

LACK OF AN URBAN CITY CENTRE

Although Ajka has a history of many centuries, it has been a town for fifty years and is the home of a wide range of industries, it has not been able to develop a city centre of urban character. The transformation of numerous small agricultural settlements into a rather large industrial town (by local standards) happened extremely quickly in the 1950s.

The inhabitants, mainly coming from agricultural backgrounds, became factory workers under the socialist system, being provided comfortable living conditions in 5-10 story apartment blocks surrounded by large green areas. Urban planners at the time did not give the new residents the chance to develop their social identities or their communal spaces. While the dwellings and the surrounding green areas have been modified by the inhabitants in the course of everyday use, the areas in the city centre have not developed any notable communal character.

QUALITY AND SIZE OF CITY-CENTRE BUILDINGS

The buildings, mainly from the 70s and the 80s represent a wide range of architectural value. A few of them are of high quality, but most of them represent the optimistic „flair” of socialist design. Unfortunately, the buildings - even the ones that function well - are not in relation to each other and to the surrounding elements.

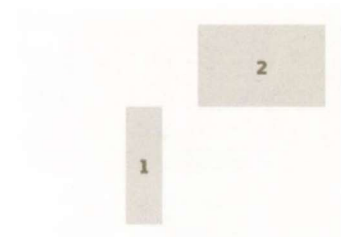
The size and height of the buildings follow principles of a classical „modernistic city”, a one-to-two story massive building between high-rise dwellings.

One of the major problems of the centre is that in many cases closed backside facades are facing the valuable public spaces.

QUALITY OF EXISTING URBAN SPACE

The buildings are not creating a readable spatial order. Orientation is difficult; while the unattractive „back-side” facades block the sights of vision from various points.

Feeling “lost” in the centre is not only unattractive by itself, but also has an effect on the quality of the shops and commercial units.

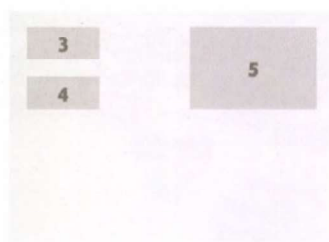
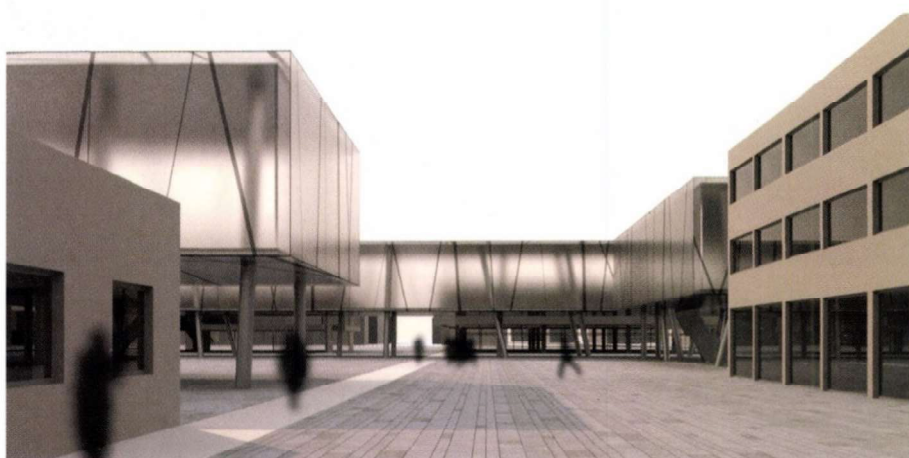
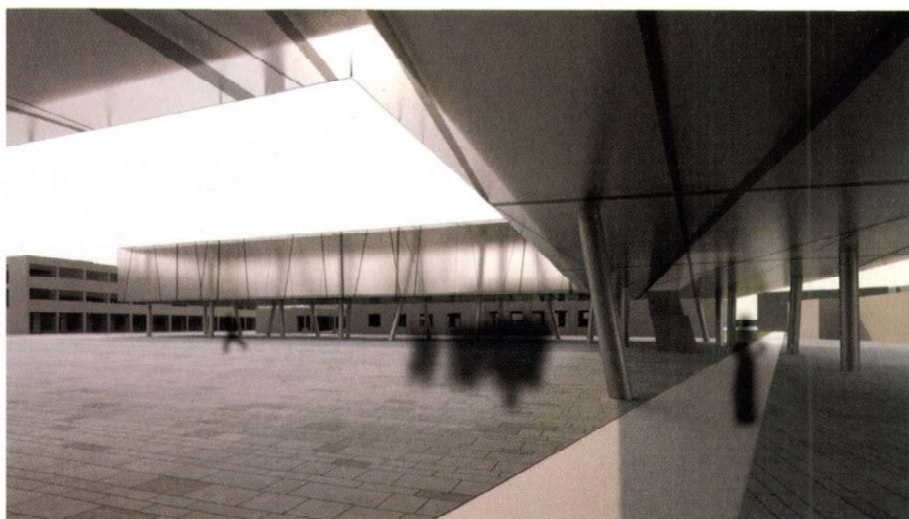
1. kép/pict.:

Koncepció /
Concept

2. kép/pict.:

Madártávlati nézet
a Csingeri út felől /
Bird's-eye view from
Csingeri

3. kép/pict.:

A főter nézete /
Street level view of
the Main Square

4. kép/pict.: A
főter nézete déli
irányból / Street
level view of the Main
Square from south

5. kép/pict.:

Meglévő és
tervezett
kapcsolatok /
Existing and planned
connections

- kapcsolatot és térlehatárolást is biztosítsuk, úgy hogy az irányok, a tömegek és a terek értelmes léptéket kapjanak, de mégis együtt tudjanak működni.

PARKOLÁS

A meglévő parkoló jó tájékozódási pont, egyben tiszta lezárás a terület északi oldalán. Ez a tér elbír egy többszintes kiegészítést.

A terület értékes középső, illetve vízparti részéről ki kell telepíteni a parkolókat, hogy ezek a terek minőségi funkciókat kaphassanak.

A lakások, irodák és üzletek kényelmes megközelítésének biztosítása érdekében érdemes megfontolni a felszín alatti parkolás lehetőségét. Ez elsősorban anyagi kérdés, de nézetünk szerint hosszú távon csak mélygarázsokkal biztosítható a kényelmes, korszerű használat.

ÉLET A VÁROSBAN

Biztosítani kell egy klasszikus főteret szórakozási lehetőségekkel, mozival,

kiállításokkal, a vásárlás, piac és helyi hivatalok működésével. Így létrejöhet a klasszikus belvárosi élet: a séta, a találkozás, a nézelődés különböző formáival.

A tér alapja az igényes és biztonságot nyújtó térfal, mely a következőket biztosítja:

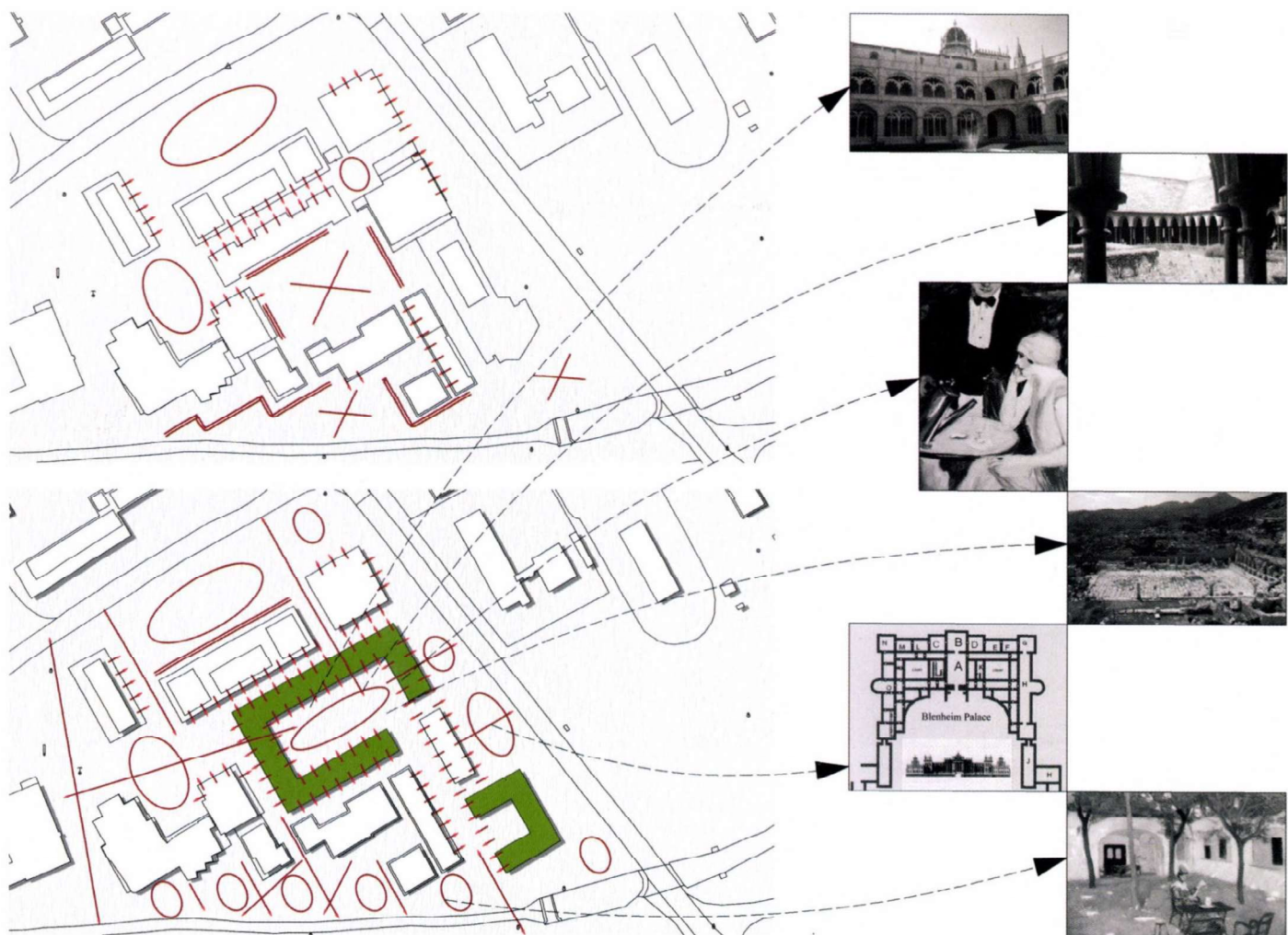
- Dekoratív háttér (díszlet),
- Védelem (fizikai és lelki értelemben is)
- Tájékozódás

KAPCSOLAT A VÁROSSAL - KINT ÉS BENT

Az antik szakrális vagy városi terektől a rendházak kerengőjéig számos történelmi példa mutatja, hogy a külső és belső terek finom átmeneteivel szinte végtelen lehetőség nyílik a közösségi terek kialakítására.

Mivel Ajka fejlődéséből kimaradt a történelmi távlatokban mérhető lassú növekedés, sem vallási, sem egyéb meghatározó épület nem tudott a város központjává válni.

A városközpont újraértelme-

Our concept is to create a structure that provides the separation and the connection of the masses and the voids both in a vertical and horizontal direction. This way the directions, masses and spaces are united in a meaningful coexistence.

PARKING

The existing parking zone creates a good orientation point and a clear border at the north side of the area. This can be extended to a multi-storey build-out.

Quality areas, in the middle of the centre or along the waterside, need to be kept for various communal functions. Parking on these areas must be avoided.

The comfort level of the new dwellings and of the service areas raises the question of providing underground parking beneath the buildings. This is first of all a financial decision; however we are convinced that concerning the future developments underground parking would provide an up-to-date solution.

ACTIVITIES IN TOWN

A classical Agora has to be provided with entertainment (cinema, exhibitions), shopping, market, and office facilities. This way the traditional urban activities such as looking and being seen, strolling, communicating will be supported.

The quality space can be achieved by providing a demanding context that serves as:

- Attractive background
- Shelter (both physical and psychological)
- Clear orientation

CONNECTION TO THE EXISTING FABRIC - INSIDE AND OUTSIDE

Classical examples such as ancient Greek city spaces or monastery ambulatories show that connecting interior and exterior spaces gives the largest variety of public space usage possibilities.

As Ajka has missed some stages of historical development, no religious or other major public building could become the focal

6 7

6-7. kép/pict.:

Madártávlati képek
/ Bird's-eye view
images

zésekör, tehát a központi épületek mellett, a központi közösségi tereket is létre kell hoznunk.

ARCULAT ÉS IDENTITÁS

Ha a meglévő és az új, a kint és a bent kapcsolata kialakul, a terek megtelhetnek élettel és funkciókkal, a helyiek saját képükre formálhatják a városközpontjukat.

Az új épületek magassága és kialakítása a modernista beépítést tekintni alapnak, a tervezett épületek a megmaradó homlokzatok elé állnak. Összekötő kis utcákat és emberi léptékű tereket hoznak létre.

A közterek azonban csak az azt használó emberek által kaphatnak arculatot és identitást.

Az építész feladata - különösen kis településeken - az, hogy finom kézzel, harsogó elemek nélkül hangolja össze a legmagasabb minőséget a helyiek számára értelmezhető, szerethető humánus léptékkel. ●

point of urban activities.

Therefore while reinterpreting the centre, besides dealing with the new buildings, we also have to create the public space system of the area.

CHARACTER AND IDENTITY

If we connect interior and exterior, existing and new, the urban spaces will be filled with activities and city-dwellers will develop a feeling for their centre.

The height of the new buildings respects the size of the buildings of the 1970s. The planned buildings stand in front of the existing ones and hide their original backside elevations. They create small connecting streets and new human scaled public buildings.

Character and identity will be given to the newly built environment if the people start to use it.

Architecture, especially in small scaled countryside settlements, has the role to provide the highest quality, human sized spaces that locals are able to make their own. ●